

Broj rada: xxx

DOI broj: xxx

**PREDLOG DOPUNE STANDARDA I PROPISA U VEZI SA REZIDBOM RASTINJA DUŽ TRASE
DALEKOVODA**

**PROPOSAL TO SUPPLEMENT STANDARDS AND REGULATIONS REGARDING THE
VEGETATION PRUNING ALONG THE OVERHEAD LINE ROUTE**

Dragan ĐORIĆ, Elektro distribucija Srbije d.o.o. Beograd, Srbija

Dejan VUČKOVIĆ, Elektro distribucija Srbije d.o.o. Beograd, Srbija

Miloš ARSENIJEVIĆ, Elektro distribucija Srbije d.o.o. Beograd, Srbija

KRATAK SADRŽAJ

Na konzumnom području ogranka Niš redovne godišnje aktivnosti na održavanju dalekovoda svih naponskih nivoa se sprovode u skladu sa Godišnjim Planom ravizija, kao i Godišnjim planom pekada pogona DEES. Sprovođenjem predmetnih aktivnosti smanjuje se verovatnoća pojave havarijskih stanja.

Naravno, do havarijskih stanja, ipak, neizbežno dolazi i to, sa velikom verovatnoćom, kao posledica atmosferskih pražnjenja ili uticaja rastinja u blizini dalekovoda.

Kako se na atmosferska pražnjenja kao elementarnu nepogodu ne može uticati, ekipe Službe za održavanje EEO u sprovođenju svojih redovnih aktivnosti na sistematskoj rezidbi rastinja u trasi dalekovoda u velikoj meri doprinose smanjenju broja ispada i kvarova.

U ovom tekstu su opisani problemi vezani za zakonsku regulativu pre svega u vezi seče visokog rastinja van trase dalekovoda, a čija visina prevazilazi udaljenost od najbližeg provodnika, i predložena rešenja koja bi dovela do poboljšanja kvaliteta izvedenih radova, sve u prilog povećanja pouzdanosti u radu dalekovoda.

Ključne reči: dalekovodi, održavanje, raskres rastinja

ABSTRACT

By the consumption area of the Nis branch, annual activities due to the maintenance of the electricity distribution lines of all voltage levels are carried out in accordance with the Annual Plan of the maintaining activities of elements of electricity distribution system (EDS), as well as the Annual Plan of interruption of elements' operation of electricity distribution system (EDS). By implementing the activities in question, the probability of the occurrence of emergency situations is reduced.

Of course, emergency situations inevitably occur, with a high probability, as a result of atmospheric discharges or the influence of vegetation near power lines. Since atmospheric discharges cannot be influenced as an elemental disaster, the teams of the electricity distribution system Maintenance Service, in carrying out their regular activities at the systematic intersection of vegetation along the power line route, contribute to a large extent to reducing the number of outages and breakdowns.

This text describes the problems related to legal regulations, primarily regarding the cutting of tall vegetation outside the transmission line route, whose height exceeds the distance from the nearest conductor, and proposed solutions that would lead to an improvement in the quality of the performed works, all in support of increasing the reliability of the distribution line operation. .

Key words: maintenance, power lines, vegetation intersection

Dragan ĐORIĆ, Elektro distribucija Srbije d.o.o. Beograd, Srbija, dragan.djoric@ods.rs

Dejan VUČKOVIĆ, Elektro distribucija Srbije d.o.o. Beograd, Srbija, dejan.vuckovic@ods.rs

Miloš ARSENIJEVIĆ, Elektro distribucija Srbije d.o.o. Beograd, Srbija, milos.arsenijevic@ods.rs

*Zetska 4, 18000 Niš, dragan.djoric@ods.rs

1 UVOD

Rezidba rastinja u trasi nadzemnih elektroenergetskih vodova svih naponskih nivoa predstavlja jednu od najvažnijih redovnih godišnjih aktivnosti na preventivnom održavanju.

Statistika pojave havarijskih stanja na nadzemnim elektroenergetskim vodovima svih naponskih nivoa kao dva najčešća uzroka izdvaja vremenske nepogode i rastinje u trasi voda.

Obzirom da su vremenske nepogode viša sila i na njih se ne može uticati, rezidba rastinja predstavlja najefikasniju preventivu koja se može sprovesti kao priprema, pre svega za zimski period, a u smislu smanjenja verovatnoće pojave havarijskih stanja.

Međutim, aktivnosti na rezidbi rastinja i seči stabala ne podrazumevaju samo aktivnosti na terenu, već i rešavanje problema ishodovanja saglasnosti od strane vlasnika svih parcela u trasama predmetnih nadzemnih vodova. Vrlo često je ova druga vrsta problema komplikovanija i teža za rešavanje kako na terenu, tako i, kao česta posledica predmetnih aktivnosti na rezidbau rastinja, u raznim procesima iniciranim tužbama vlasnika parcela.

Ideja Autora je da, kroz jedno ovakvo sagledavanje, inicira razmenu iskustava i, eventualno, rezultira zajedničkim predlozima u smislu dopuna postojećih zakonskih propisa koji bliže regulišu ovu problematiku.

2 REZIDBA

Aktivnosti na rezidbi rastinja se u osnovi mogu podeliti na :

- Čišćenje stopa i temelja stubova,
- Čišćenje niskog rastinja sa kresanjem šiblja,
- Okresivanje grana drveća u koridoru dalekovoda,
- Seča i obaranje stabala u trasi dalekovoda.

Sprovođenje redovnih godišnjih aktivnosti na svim navedenim poslovima značajno smanjuje verovatnoću pojave kvarova, kao i dužinu trajanja popravke kvarova.

Ono što je, pak, u centru pažnje Autora jer se ne može uvrstiti niti u redovne godišnje aktivnosti niti u interventno reagovanje povodom ugrožavanja dalekovoda, predstavlja aktivnost koja bi se mogla definisati kao.

- Seča i obaranje visokog rastinja koje se nalazi van trase dalekovoda a svojom visinom prevazilazi sigurnosno rastojanje od najbližeg provodnika u neotklonjenom stanju.

Drugim rečima nebrojeno puta u praksi je dokazano da pad stabla koje svojom visinom prevazilazi pomenuto sigurnosno udaljenje uzrokuje najteža havarijska stanja, po pravilu sa velikom materijalnom štetom.

Slika 1. Primeri ugrožavanja dalekovoda 35 kV od strane visokih stabala lociranih van trase

3 ZAKLJUČAK

Osnovna ideja grupe autora je da kroz razmenu iskustava doprinese stvaranju boljih zakonskih uslova za sprovođenje redovnih godišnjih aktivnosti na rezidbi rastinja kao preventive akutnih havarijskih stanja.

Predlog grupe autora je izmena Stava 2, Člana 117, Pravilnika o Tehničkim Normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV, "Službeni list SFRJ", br. 65/88 i "Službeni list SRJ", br. 18/92, koji glasi:

“Član 117

Sigurnosna udaljenost od bilo kog dela stabla iznosi 3,0 m.

Za vodove nazivnog napona 110 kV i za više nazivne napone sigurnosna udaljenost mora se održati u slučaju pada stabla, pri čemu se sigurnosna udaljenost meri od provodnika u neotklonjenom položaju.”

Predlog grupe autora je da se predmetni član odnosi na naponske nivoe od 1 kV do 400 kV.

LITERATURA

[1] "Službeni list SFRJ", br. 65/88, "Službeni list SRJ", br. 18/92, P R A V I L N I K
O TEHNIČKIM NORMATIVIMA ZA IZGRADNJU NADZEMNIH
ELEKTROENERGETSKIH VODOVA NAZIVNOG NAPONA OD 1 KV DO
400 KV.